

Evaluatie werking Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren. **Jaarverslag 2009 – programma 2010**

De elementen die het Regionaal Landschap dient op te nemen in haar werkingsverslag zijn:

- criteria met betrekking tot het erkenningsbesluit
- basistaakstelling in kader van draagvlakvorming voor natuur
- extra taken buiten de basistaakstelling, uitgevoerd binnen het kader van structurele opdrachten
- acties en initiatieven op vlak van sensibilisering en informatieverspreiding voor het vergroten van het draagvlak voor natuur
- nazorg van uitgevoerde projecten en impact op natuur van opgezette projecten
- samenwerking en het overleg met doelgroepen, partners en overheden
- professionalisering van de organisatie.

Bovenstaande elementen zijn allen opgenomen in het jaarverslag 2009 van het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren.

1. Criteria met betrekking tot het erkenningsbesluit

Toetsing van het jaarverslag aan de erkenningsvoorwaarden vastgelegd in hoofdstuk 3, artikel 4 van het BvR 08.12.1998.

1. Het regionaal landschap bezit rechtspersoonlijkheid. De statuten van het RL werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.
2. Het werkingsgebied van het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren onderscheidt zich geografisch duidelijk van de omgevende streken, met een minimum aaneengesloten oppervlakte van 30.000 ha, een typisch landschap, met een grote gaafheid en samenhang en/of cultuurhistorische waarde, een hoge actuele natuurwaarde en met grote mogelijkheden voor natuurontwikkeling en natuurgerichte recreatie en toerisme. Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren bestaat uit de volgende gemeenten, deel uitmakend van de geografische entiteit Haspengouw: Alken – Bilzen – Borgloon – Diepenbeek – Gingelom – Hasselt – Heers – Herk-de-Stad- Herstappe – Hoeselt – Kortesseem – Nieuwerkerken – Riemst – Sint Truiden – Tongeren – Wellen, en de gemeente Voeren, die deel uitmaakt van de geografische entiteit Land van Herve. De totale oppervlakte van het werkingsgebied beslaat een benaderende oppervlakte van 86.900 ha. Meer informatie over het werkingsgebied is terug te vinden in hoofdstuk 2.1.
3. Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren heeft de afgelopen twee jaar activiteiten ontplooid in verband met de bevordering en promotie van het streekeigen karakter, met natuurrecreatie en recreatief medegebruik, met natuureducatie, met natuurbehoud en natuurbeheer, alsook met herstel, aanleg en ontwikkeling van kleine landschapelementen. We verwijzen hiervoor naar het jaarverslag 2008 hoofdstukken 2,3,4,5 en jaarverslag 2009 hoofdstukken 3,4,5,6.
4. Op 01-07-1999 werd het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren voorgedragen door de Bestendige Deputatie van de Provincie Limburg.
5. Het Regionaal Landschap beschikt over een algemene vergadering waarvan de volgende doelgroepen deel uitmaken: provincie en/of gemeenten, erkende milieu- en natuurverenigingen en erkende landbouworganisaties, erkende verenigingen ter bevordering van toerisme en recreatie en erkende wildbeheereenheden. De samenstelling van de Algemene vergadering is terug te vinden in hoofdstuk 2.2. De verslagen van de algemene vergadering zijn terug te vinden in de bijlagenbundel.
6. Het regionaal landschap bezit een raad van bestuur die voor minstens 1/3 bestaat uit vertegenwoordigers van provincies of gemeenten, voor minstens 1/3 uit vertegenwoordigers van erkende natuurverenigingen en uit vertegenwoordigers van de resterende doelgroepen (zie samenstelling RvB hoofdstuk 2.2). In de RvB heeft het Agentschap voor Natuur en Bos een adviserende functie die wordt ingenomen door het provinciale aanspreekpunt Regionale Landschappen. De verslagen van de Raad van Bestuur zijn terug te vinden in de bijlagenbundel.

Om erkend te blijven moet een regionaal landschap in principe voldoen aan de volgende voorwaarden:

7. Het regionaal landschap organiseert jaarlijks activiteiten om erkend te blijven en ook in 2009 voldoet Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren aan deze voorwaarden: minstens tweemaal de publicatie van een landschapskrant, minstens drie vormingsactiviteiten met minimaal 25 deelnemers, minstens drie brede publieksactiviteiten met telkens 100 deelnemers en activiteiten die de participatie van de doelgroepen en de bevolking aan het beheer van kleine landschapselementen bevordert. Een toelichting op de verplichte activiteiten zijn opgenomen in hoofdstuk 8 van het activiteitenverslag 2009. Onder meer 2 landschapskranten en 6 vormingsactiviteiten en 4 grote publieksactiviteiten komen hier aan bod.
8. Het regionaal landschap voert een boekhouding derwijze dat de aanwending van de subsidie van de Vlaamse Gemeenschap controleerbaar is. De boekhouding wordt analytisch geboekt door het Regionaal Landschap en wordt hiervoor extern ondersteund door de boekhoudkundige firma A&Co (zie bijlage). De balans en resultatenrekening 2009 en begroting 2010 vindt men terug in hoofdstuk 12. Er zijn geen opmerkingen op de balans en de resultatenrekening 2009 en begroting 2010.

We kunnen concluderen dat het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren voldoet aan alle erkenningsvoorwaarden.

2. Criteria voorgedragen in het MB 27 maart 2006

Basistaakstelling in het kader van draagvlakvorming voor natuur

Het Regionaal Landschap onderneemt initiatieven in het kader van het doelgroepenbeleid gericht op de bevordering en promotie van:

- Het streekeigen karakter
- De natuurrecreatie
- De natuureducatie
- Het recreatief medegebruik
- Het natuurbehoud
- Het beheer, herstel, aanleg en ontwikkeling van de kleine landschapselementen

De projecten en acties die hiermee verband houden staan in het werkingsverslag uitgewerkt in hoofdstuk 3 'natuurbehoud en KLE', in hoofdstuk 4 'landschapszorg en streekeigen karakter', in hoofdstuk 5 'recreatief medegebruik en natuurrecreatie' en hoofdstuk 6 'natuureducatie en sensibilisatie'.

De projecten en acties van RLHV zijn goed gespreid over de bovenstaande thema's. Zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de vernoemde projecten en acties is goed.

Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren hanteert het principe dat de verbreding van het draagvlak en projectrealisaties hand in hand gaan. Dit blijkt uit volgende uitgangspunten:

- Het RLHV werkt intersectoraal samen met diverse organisaties om het draagvlak voor natuur te verbreden.
- Het RLHV werkt vanuit een bottom-up benadering: in haar werking speelt het Regionaal Landschap in op lokale behoeften en werkt sterk klantgericht.
- De communicatie van RLHV naar en overleg met overheden, organisaties en streekbewoners is er sterk op gericht het draagvlak voor natuur te verbreden.

Over bovenstaande aandachtspunten worden doorheen het verslag tal van voorbeelden gegeven.

Een overzicht van de relatie tussen doelstellingen en activiteiten wordt gegeven in hoofdstuk 9.

Extra taken buiten de basistaakstelling, uitgevoerd binnen het kader van structurele opdrachten

Buiten de verplichte basistaakstelling in structurele opdrachten m.b.t. draagvlakverbreding en sensibilisering werden extra taken uitgevoerd. Hiervoor werden bijkomende projectmiddelen aangetrokken. Deze projecten werden gerealiseerd in zeer nauwe samenwerking met andere partners (lokale overheden, de Vlaamse overheid, bosgroepen, natuurverenigingen, landbouwers, wildbeheereenheden, particulieren, Toerisme Limburg,...). Een oplistijng van enkele projecten die in 2009 dankzij extra projectsubsidie gerealiseerd werden is terug te vinden in hoofdstuk 11 van het jaarverslag 2009.

Acties en initiatieven op het vlak van sensibilisering en informatieverbreiding voor het vergroten van het draagvlak voor natuur

Het RLHV gebruikt laagdrempelige communicatiemiddelen om de projectrealisaties kenbaar te maken aan een zo breed mogelijk publiek (zie bijlagenbundel).

Het RLHV heeft de afgelopen jaren de startplaatsen en wandelfolders van haar greenspots kwaliteitsvoller en op een aansprekende manier ingericht om de bezoeker meer bewust te maken van de natuur en landschapskwaliteit van de streek (zie hoofdstuk 5.1).

Het RLHV organiseert vormingsactiviteiten en informatiebijeenkomsten die tot doel hebben een breed publiek bewust te maken van de kwaliteiten en beheeraspecten van het landschap en de natuur in Haspengouw en Voeren. Op deze manier worden mensen aangezet om zorg te dragen voor de natuur en het landschap (zie hoofdstuk 8.2)

Het RLHV organiseert publieksactiviteiten die in het teken staan van natuur en landschap (zie hoofdstuk 8.3).

Nazorg van uitgevoerde projecten en impact op natuur van opgezette projecten

De door het RLHV uitgevoerde projecten dragen expliciet of impliciet bij aan de versterking van de natuurwaarden en het bevorderen van de biodiversiteit. Binnen het RLHV is de reflex naar nazorg en monitoring aanwezig en dit wordt ieder jaar verder uitgebreid (landschapsloket, vrijwilligers). In de individuele projectbeschrijvingen staan telkens de initiatieven die worden ondernomen in het kader van nazorg en opvolging.

Samenwerking en overleg met doelgroepen, partners en overheden

Het RLHV streeft in zijn projectwerking naar een grote betrokkenheid van de doelgroepen. Op deze manier wordt het mogelijk de werking te integreren in sectoroverstijgende projecten. In de individuele projectbeschrijvingen staan telkens de organisaties en partners genoemd die betrokken zijn bij de afzonderlijke projecten. Ook de doelgroepen komen hier aan bod. Een overzicht van de partners wordt gegeven in hoofdstuk 2.5. De personeelsleden van het RLHV participeerden geregeld aan overlegfora. Ze namen ook deel aan studiedagen en werkbezoeken. Daarnaast kreeg het RLHV ook geregeld de vraag om advies te verlenen in uiteenlopende dossiers. In hoofdstuk 10 wordt hiervan een overzicht gegeven.

Professionalisering van de organisatie

Het personeel van RLHV staat vermeld onder hoofdstuk 3.2. De professionalisering van de organisatie, het administratieve en financieel beheer worden vermeld in hoofdstuk 2.4. In 2009 bedroeg het personeelsbestand RLHV 12.2 VTE. Er werden diverse opleidingen, excursies, studiedagen voor het personeel georganiseerd/aangeboden en het RLHV bood ook een 4-tal stageplaatsen aan. Er zijn 4 werkvelden bepaald binnen de werking van het RLHV, met name: natuur, landbouw, recreatie en erfgoed. Per werkveld is een verantwoordelijke aangesteld. Verder bestaat er ook een managementcomité dat nieuwe projectideeën zoekt en verder uitwerkt. Een stand van zaken voor projecten voorbereid in 2009 is terug te vinden in hoofdstuk 7. Er is een ondersteunende cel die o.a. instaat voor administratie, communicatie, educatie en grafische ondersteuning. Tweewekelijks wordt er een interne personeelsvergadering georganiseerd.

Zowel de administratieve als financiële opvolging worden gedaan volgens de richtlijnen van de vzw wetgeving. Voor de realisaties van de projecten wordt de wet op overheidsopdrachten nageleefd. Het aanbestedingsprotocol is in de bijlagenbundel toegevoegd.

Respons op de aanbevelingen evaluatie werkingsjaar 2008

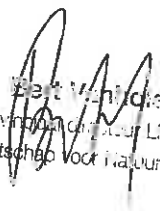
In hoofdstuk 11.3 wordt een respons gegeven op de aanbevelingen evaluatie werkingsjaar 2008. We kunnen concluderen dat de opmerkingen allen geïntegreerd zijn geworden in de werking en het jaarverslag 2009.

Conclusie

Het jaarverslag RLHV 2009 is verzorgd en volledig opgemaakt. Alle noodzakelijk elementen voor de evaluatie kunnen gemakkelijk teruggevonden worden. Het programma 2010 voorgesteld door RLHV is realistisch én veelbelovend. Het Agentschap voor Natuur en Bos – PA Limburg geeft bijgevolg een gunstig advies over de werking van het RL Haspengouw en Voeren 2009 en de inhoud van het jaarverslag.

Hasselt, 15 April 2010

Jasper Goffin
Provinciaal aanspreekpunt Regionale Landschappen

Bert Vanhulst
Provinciaal Agentschap voor Natuur en Bos
Agentschap voor Natuur en Bos